Brassó, 1891. VII. évfolyam, 62-ik szám. Csütörtök, november 26.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 0 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: Dr. WEISZ IGNÁCZ. Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala: Brassó, Kolostor-uteza 26. sz. a. Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések dijai.

Erdélyrészi főispáni változások.

Fogaras, 1891. nov. 24.

Tagadhatatlanul áll, hogy hazánk magyar nyelvajku megyéiben, a magyar szellembeni közművelődési fejlődés az ujabb korszakban nagy haladást tett, — mintha érezte volna mindenki, hogy a mult korszakok hosszu mulasztásai jóvátételéről van szó.

Nem mondható ily örvendetesnek a magyar közmüvelődésnek fejlődése a nem magyar ajku népességgel biró megyékben — jelesen az erdélyi részekben, — melyekben mintegy megdermesztve látjuk a magyar nemzeti szellemü müvelődésnek fejlődését ugy politikai, mint társadalmi tekintetben.

Jó politikusnak és a közélet emberének, midőn hason elszomoritó tapasztalatokkal áll szemben, elodázhatatlan hazafias politikai kötelessége, kutatni azon okokat, melyek a nemzeti müvelődés stagnálásának előidézői, és ezzel kapcsolatosan keresni kell azon segély-módozatokat is, a melyekkel az ezen irányban észlelt közbajainkon gyökeresen segiteni lehet.

És itten éles megkülönböztetést kell tennünk magyar nyelvajku és más nyelvajku megyék között, mert a magyar ajkuak által lakott megyékben az utolsó ember is átérzi a magyar kultura iránti, mintegy veleszületett kötelmeket és annak természetes előharczosa.

Nem igy a nem magyar ajkuak által lakott megyékben — hol első sorban az állam és csak másodsorban a társadalom van hivatva — megvetni a magyar politikai és társadalmi müvelődésnek természetes alapjait, mely alapokon aztán a magyar nemzeti müvelődésnek bástyái fölépithetők legyenek.

Az erdélyrészi nem magyar nyelvajku vármegyékben, — minden habozás nélkül kimondjuk, — hogy itten a politikai és társadalmi közmüvelődésnek nemzeti irányban és szellembeni fejlesztésének egyik legfőbb emeltyüjét, az erdélyi részek vármegyéinek élén álló főispánok képezik, és ennek igazolására elég hivatkoznunk egyik erdélyrészi vármegyére, — melyben az annak élén állt főispán vezetése alatt a nemzeti kulturális fejlődés erős lendületet nyert! és meg vagyunk győződve, hogy ha a többi erdélyrészi vármegyékben is hason hazafias szellemü és a közügyekben erélyes főispánok vezetik a közügyeket, hazafias aggodalmainknak ma kevesebb anyaga lenne és a magyar nemzeti müvelődés nagyobb előrehaladottságának örvendenénk!

Nem soká negyedszázados korszakát fejezzük be az ujabb magyar alkotmányos élet történetének.

Nagy idő ez és mindenesetre elég arra, hogy egy nemzet a politikai és társadalmi, közmüvelődési alkotásokban nagy eredményeket érhessen el.

Ha ezen alkotásokat elfogulatlan elbirálás tárgyává teszszük, — töredelmes bevallást kell tennünk, hogy az erdélyi részekben az állami tevékenység messze elmaradt a lefolyt 25 év kezdetén minden erdélyrészbeli hazafiasan érző honpolgár által táplált remények mögött, és önkénytelenül azon óhajtásra kell fakadnia, — ne adja Isten, hogy a jövő 25 év is — az erdélyi részekben az állami politikai tevékenység nemzeti fejlődésünk történetében csak hason eredményeket mutasson fel, — mert ezen esetben a nemzeti állam megalkotása időpontja — különösen az erdélyi részeket tartva szem előtt — nagyon késő időkre lenne fentartva.

Az erdélyi részekben több megyei főispáni változás előhireit hozzák a lapok és ezzel kapcsolatosan több oly erdélyrészbeli egyének kinevezéséről tétetett említés, kiknek szellemi képességük és hazafias jellemükben a közvélemény biztosan megtalálja mindazon garancziákat, melyek megkivántatnak ahhoz, hogy egy erdélyrészbeli főispán — a magyar nemzeti közmüvelődésnek a nem magyar ajku megyékben első sorban tényezője és a jó közigazgatás megalkotásának közege lehessen!

A magyar kormány az erdélyrészbeli főispánok kinevezésében a multban nem volt szerencsés, sőt e tekintetben mondhatni kevés kivétellel főispáni jelötjei roszszul lettek megválasztva; már pedig sehol nincs oly szükség a kinevezési irány változására, mint épen az erdélyi részekbeni főispáni állások betöltésénél!

Az erdélyi részekben a főispáni kinevezéshez nemzeti közmüvelődésünk fejlődésének kérdései kötvék!

Hogy az erdélyi részekben a jelen czikkünkben jelzett nemzeti közmüvelődési stagnatióval találkozunk, ennek részben okait a főispáni közegek eddigi nem szerencsés megválasztásában kell keresnünk!

Az erdélyrészbeli főispáni változások hireit tehát örömmel üdvözöljük és abban mintegy előjeleit látjuk az erdélyi részekben a nemzeti politikai és társadalmi közművelődés fejlesztése iránt jövőben az állam részéről az eddiginél erélyesebb tevékenységnek!

Ám ugy is legyen!

Belföld.

A pénzügyi közigazgatási biróság szervezetének s birói létszámának végleges megállapitása a közigazgatás általános reformjával kapcsolatosan fog megtörténni. E reform egyik lényeges alkatrészét tudvalevőleg a közigazgatási biráskodás életbeléptetése fogja képezni, melynek megtörténtével a jelenleg fennálló pénzügyi közigazgatási biróságba lesz, mint az utóbbinak egyik osztálya beolvasztandó

A magyar delegáczió hagyügyi albizottsága befejezte müködését és Rakovszky István előadó felkéretett a jelentés szövegezésére.

A jelentés hitelesitésére 27-ikére tüzetik ki.

Tisza Lajos gróf a bizottság köszönetét fejezi ki a hadügyminiszternek és az osztályfőnököknek az adott felvilágositásokért. A bizottság nevében pedig Wahrmann Mór mond köszönetet az elnöknek a tapintatos vezetésért és Rakovszky előadónak kitartó buzgólkodásáért.

Külföld.

Párisban Laur képviselő tudatta Ribot külügyminiszterrel, hogy interpellácziót fog hozzá intézni az iránt: létezik-e irott szerződés Francziaország és Oroszoság közt. Ribot kijelentette, hogy ily interpellaczióra nem válaszolna.

Mig a pétervári „Novoja Vremja“ Giers párisi látogatásában a Francziaország és az oroszok között folyton megszilárduló jó viszony fokozódását látja, és a „Novosti“ odáig megy, hogy Ferencz József király és Kálnoky gr nyilatkozataiból azt következteti, hogy az orosz miniszter párisi utja a kereskedelmi tárgyalások lanyhuló stádiumát jelenti, addig a „Brzvjz Vjedemosti“ sokkal fontosabbnak tartja Giers berlini utját, mint a párisit és a

TÁRCZA.

Alibiné asszonyság.

Irta egy „**kir. ügyész.**“

— A „Brassó“ eredeti tárczája. —

Selyem viganós menyecske surran a szobámba, apró kis papucsait kellemmel veri oda a padlóhoz, tüzes szemeiből villámok czikáznak felém, ajkai körül nyájas mosolygás dereng, a kezében egy nagy mennykü istánczia, valami falusi jegyző nyomhatta markába; megáll az asztalom előtt, köszönés helyett ránt egyet a keblét takaró tarka kendő sarkán s ilyetén szavakat perget le ajka széleit nyaldosó piros nyelvecskéje:

— Nem volt ám ott a Kondás Peti, mikor a sárzugi árendást rabolták. Szegényt ártatlanul tartják fogva. Csakis az ellenségei akarják eláztatni. Eddig is ugy volt, hogy minden rosszat rákiabáltak, a miért a legderekabb legény volt az egész faluban s minden leány érte bolondult. Rég megigérték neki, hogy nem nyugosznak addig, a mig valahogyan el nem emésztik. Hát most rá is huzatták a vizes inget. Belemártották nyakig a lébe. Büszkélkednek is vele s váltig azt beszélik, hogy nem húzza ki onnét többé senki, sem a törvény, sem az igazság, sem a kétháron ropogós ezeres, maga a király sem; igy hát csak hasztalanba fáradok a főügyész ur szine elé, kigyelmed sem tehet érette semmit, hijában adom át az irásomat, hijában fogok itt rimánkodni, hijában mutatom ki az ártatlanságát: törvény elé állitják, kimondják rá a hosszu itéletet s ott fog elrohadni az illavai pincze fenekén. De azért én mégis bizom a jó Istenben, legfőként pedig a főügyész urban, a ki a szent szűz igazságnak kegyes pártfogója, a kinek hatalmában áll a földi törvényeken változtatni, hogy meghallgatja kérésemet, elolvassa ezt az istancziát, a mit még odahaza megirattam s megkegyelmez a szegény Kondás Petinek, a ki hogy nálam volt akkor este, mikor a rablást elkövették, kész vagyok megesküdni is arra, még az égen fényeskedő csillagok is bizonyságok.

Az én csinos, barna menyecském egy szuszra elreczitálta ezt az egész hosszú mondókát. Azután megint lejebb rántotta hófehér kebléről a tarka kendőt s hamiskás szemeket vetve reám, lesni látszott a hatást, a mit szavai, legfőként pedig kecses megjelenése, igéző alakja, piros arcza és tüzes szemei bennem előidéztek.

Hogy mit olvasott le az arczomról, nem tudom, mert én minden válasz nélkül a jegyzékeimet keresgéltem elő, melyek Kondás Peti ügyéről szóltak; de hogy nem ugy sikerült minden, mint a hogyan ő eleve kiszámitá s némileg elégedetlen a helyzettel, azt gyanitám abból, hogy időnként nagyokat sóhajtott.

Hm! gondolám magamban, ez a menyecske szivére is tud venni valamit, tud tehát kifejezést adni érzelmeinek és mégis oly monoton hangon, minden belső megindultság nélkül reczitálta el hosszu mondókáját, hogy azt kell hinnem, miként Kondás Peti egészen közönyös egyéniség előtte, a kit aligha siratna meg, még ha ott rohadna is el az illavai pincze-börtönben.

A jegyzeteimből láttam, hogy Kondás Peti csakugyan azt vallotta, miként egy férjes menyecskénél töltötte az éjet, a kit azonban nem akar megnevezni, váltig azt hajtja, hogy inkább elitélteti magát, mintsem azt kompromittálja.

Ennél tehát a tulságos kimélet, a nemes önfeláldozás mutatkozik, mire csakis a legbensőbb, legrajongóbb szerelem s az egyénhezi tántorodhatlan ragaszkodás edzheti meg a férfi szivét, mig a kérelmező menyecskénél még csak a szánalom hangja sem nyilvánul.

Miként türhette meg hát magánál Kondás Petit estétől reggelig, ha nem szereti s ennyire közönyös előtte?

Ha csak pusztán látogatóban lett volna nála Kondás Peti, bizonyára annak nem volna oka a nevét oly igen kimélnie. De még holmi utszéli szivtelen nőnem is érdemelné meg azt, hogy ártatlanul bünhödjék valaki érette. Már pedig a menyecske, ha Kondás Peti csakugyan nála volt, egészen ilyennek mutatkozik.

Mindezeket gyorsan fontolóra vettem s azt kérdém a menyecskétől, hogy tudná-e valamivel bizonyitani, miként Kondás Peti csakugyan nála volt, még pedig a kérdéses éjszakán?

— Már hogy ne tudnám, kérem, mikor most is itt van nálam a tajtékpipája.. Nem merem kitenni a zsebemből, nehogy apjukom meglássa.

— Mutassa.

— No meg, majd el is feledtem, itt van nálam a dohányzacskója is, tessék csak nézni, milyen szépen ki van varrva; magam himeztem neki harmad éve.

— Hát oly régen ismeri?

— Gyermekkorától kérem alássan. Együtt játszottam vele a porban. Már akkor szerettük egymást, nem is lettem volna másé, ha öregebb lett volna nálam valamivel.

— Igen, de látta-e akkor éjjel Kondás Petit valaki? Van-e cselédje? Lakik-e a házban más is?

— Mikor tőlem hajnalban távozott, az apjukom jött vele szemben. Kérdezte is, hogy honnét jön, de nem felelt neki.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

monzait együttvéve. Azt mondja a nevezett ujság, hogy ha sikerült az orosz diplomatának az Olaszországgal fennállott feszült viszonyon segiteni, akkor remélhető, hogy a Németországgal való jó barátság elérésére is fog modus vivendit találni.

Miniszteri látogatás.

Mint annak idején már tudattuk t. olvasóinkkal Bethlen miniszter városunk meglátogatását, biztos kilátásba helyezte volt, mig Baross Gábor csak az esetre igérte lejövetelét, ha ebben halaszthatlan fontos teendői nem gátolják.

Azon óriási elfoglaltságnál fogva, mely Baross Gábor vállaira nehezül, igen természetes, hogy ez idő szerint sem bizonyos lejövetele — habár az még kizárva nincsen — de akadályoztatása esetére is gondoskodott helyettesről, a mennyiben maga helyett Lukács Béla államtitkárt bizta meg azzal, hogy a vasut megnyitásánál képviselje és a helyi viszonyokkal megismerkedjék.

Bizton számithatunk tehát gr. Bethlen András miniszterre és Lukács Béla, államtitkárra, de esetleg Baross Gáborra is.

A fogadtatás a rendező nagy bizottság által következőleg állapittatott meg véglegesen.

Gr. Bethlen András és Lukács Béla valamint a város által meghivott képviselők, főispánok és többi budapesti vendégek f. hó 30-án, azaz vasárnap délelőtt háromnegyed 10 órakor érkeznek Brassóba külön vonaton.

A pályaudvarban, hova csakis a hivatalosoknak szabad a bemenetel — a városi zenekar játéka mellett robog be a vonat, és a vendégek kiszállása után a főispán fogadja a minisztert, a város polgármestere pedig fogadja az államtitkárt — kiket előzőleg már Pildner főszolgabiró az apáczai állomáson egy bandérium élén üdvözölve fogadott.

A pályaudvaron történt fogadtatás után a vendégek és pedig a miniszter és államtitkár két hatlovas kocsin hajtatnak be, — a banderium által vezetve a városba, hol a Rezsóköruton a banderium kettős sorfalat képezvén, a két hat fogatos hintó a főispán ur lakása elé, a többi kocsi a Kolostor-utczába hajt.

Mindazok, kik a vasutnál a fogadtatásnál hivatalból jelen lenni kivánnak, vagy kötelesek önmaguk előre kocsiról gondoskodni, mert kellő számu kocsi csak a vendégek részére lesz kirendelve.

Délelőtt 11—12 óra közt lesz a küldöttségek fogadtatása és gr. Bethlen miniszternél tisztelegni fognak:

1. a főispán vezetése mellett a megyei összes hivatalok, hatóságok, biróságok és pedig a bizottság által megállapitott korlátolt számban;
2. Brassó városa a polgármester vezetése mellett;
3. a cs. és kir. állomásparancsnokság, huszárság és honvédség;
4. a gazdasági egyesületek;
5. a magyar kaszinó, melynek a miniszter tiszteletbeli elnöke.

Lukács Béla államtitkárnál tisztelegni fognak:

1. a kereskedelmi és iparkamara vezetése mellett az összes kereskedelmi- és ipartestületek,
2. a vicinális vasutak igazgatósága,
3. a szakiskolák. — Több fogadtatás nem lesz, és tekintettel a kevés időre, mely rendelkezésre áll, nem is lehet.

A fogadtatás után a vendégek a főispán ur vendégeiképpen villásreggeliznek, és pontban 1 órakor az árucsarnokban (kaufhaus) az ő tiszteletükre rendezett iparkiállitást szemlélik meg, hová azon alkalommal csakis a vendégek és a hivatalosak nyernek bebocsáttatást.

Ugyanekkor az iparkiállitás is ünnepélyesen megnyittatik és a vendégek távozta után a közönség részére is megnyitottnak tekintendő

A kiállitás különben több napig fog tartani.

Este fél 7 órakor a vendégek a magyar kaszinó buzasori helyiségeiből szemlélik meg a megvilágitott Czenket és a kivilágitott Bethlen barlangot.

A világitás megszemlélése után estve 7 órakor lesz a város által a Redouteban 300 személy részére rendezett bankett, melyre a meghivók a vendégek részére már részben elküldettek, részben ma küldetnek szét.

Másnap, azaz hétfőn reggel indulnak a vendégek a S.-Szt. György-Kézdi-Vásárhelyi vasut megnyitásához, K.-Vásárhely a vendégeknek bankettet rendez és K.-Vásárhelyről azután a vendégek egyenesen Brassóba jönnek, honnan még éjjel különvonaton Budapestre mennek. **Referens.**

Idegenforgalmi bizottsági közgyülés.

Brassó város idegenforgalmának emelése czéljából a város initiativájából s annak anyagi támogatásával alakult idegenforgalmi bizottság f. hó 21 én tartotta első évi müködéséről beszámoló és záró gyülését.

Alesius Oszkár városi tanácsos elnök megnyitván a gyülést. felolvassa elnöki jelentését, melyből kitünik, hogy már ez első évben is — bár az idegenforgalmi iroda intézménye még teljesen uj s maga is idegen volt városunkban, mennyire vétetett igénybe a városunkat látogató vendégek által. Több mint száz nyári lakás bérbeadásánál müködött közre, s egyéb ügyszáma, hol az idegenek, kirándulások, vezetők, kocsi, ló avagy egyéb városunk látnivalóit illető kérdésekben felvilágositást és utbaigazitást kerestek, felülmulja az ezret.

A tapasztalt hiányokat illetőleg, a panaszok százakra menő száma alapján, egy megfelelő nyári fürdőnek teljes hiányát, s szerény igényeknek sem megfelelő szállodáink valóban siralmas állapotát emeli ki, mely két tényezőben idegenforgalmunk örvendetesebb fejlődésének fő akadályát látja.

A vállalat pénzügyi viszonyaira térve át, beterjeszti az évi számadásokat, melyek azonban e határidőre teljesen lezárhatók még nem voltak.

A bizottság ez évi költségvetését tetemes, rendkivüli kiadások terhelték, igy a három nyelven kiadott brassói kalauz, az idegenforgalmi iroda berendezése stb.

Ily körülmények között a rendelkezésre állott 1000 forint nem mutatkozott elegendőnek s a számadás hiánynyal záródik, mely azonban a leltárban bőséges fedezetet nyer.

Végül elnök köszönetet mond a bizottság tagjainak, kik az elért sikert lelkes közremüködésük által biztositották, nevezetesen Rőmer Gyula, dr. Bosoceanu János, Harmath Lajos és Alexi Theochár uraknak, kik közül az elsők, a kalauz szerkesztésében, illetőleg forditásában, az utóbbi annak nyomdai szép kiállitásában müködtek közre, s inditványozza, hogy e köszönet jegyzőkönyvbe vétessék. Az egylet ez évi müködéseire visszatekintve, az eredményt várakozáson felül kedvezőnek találja s ha kerdik: kié ebben a főérdem? ugy az idegenforgalmi iroda lelkes vezetőjére, Szentiványi Soma urra kell utalnia, ki hivatalát nemcsak kötelességérzettel, de valóságos lelkesedéssel teljesitette, ki azon egész munkát is, mely a bizottság egyes tagjainak volt szánva, egymaga s a lehető legjobban végezte.

E munkásságáért való elismerést is jegyzőkönyvileg inditványozza megörökiteni.

Tompa Sándor főjegyző inditványára a bizottság, az elnöknek ez inditványához hozzájárulva, e téren való kezdeményező s mindvégig önfeláldozó munkásságáért is, első sorban magának az elnöknek köszönetet szavaz.

Az idegenforgalmi iroda intézményének jövőjét illetőleg, már csak azért is, nehogy a mostani rendszer, mely minden felvilágositást ingyen adott, söt minden, gyakran sok utánjárást igénylő közvetitést is dijtalanul teljesitett, visszaélésekre adjon alkalmat, határoztatott, javasoltassék a városnak, hogy jövőre ily közbenjárásokért mérsékelt dijtételt állapitson meg, egyszerü felvilágositások azonban természetesen jövőre is dijtalanul adatnának.

A napirend ezzel kimerittetvén, Rombauer Emil, az idegenforgalomra való tekintetből inditványozza, önálló megkeresésben hivassék fel a városi tanács, hogy a nyilvános órák, nálunk a vasut-, posta- és táviróhivatalnál már életbeléptetett közép-európai idővel azonosan állittassanak.

Az inditvány igen élénk és érdekes vitára szolgáltatott alkalmat, melynek folytán végül az inditvány az összes jelenlévők által két szavazat ellenében elfogadtatott, azon hozzáadással, hogy egyidejüleg a kereskedelmi és iparkamara is kéressék fel az inditvány támogatására, s hogy az uj időszámitás 1892. január hó 1-jével való behozatala kérelmeztessék.

A gyülés hivatalos részének befejezte után a bizottsági tagok soká maradtak még együtt s fesztelen társalgásban, az előfordult dolgok s tárgyak részletes megbeszélésével töltötték a gyorsan muló órákat, de mindnyájunk véleménye oda irányult, hogy az idegenforgalmi bizottság intézménye, már fennállása ez első évében is teljesen megfelelt hivatásának, s hogy az a város által a reá forditott költséget polgárainak sokszorosan téritette meg, s közóhajként nyilvánult, hogy az a jövőre is ne csak fentartassék, de a közérdekben tovább is fejlesztessék. S ezen kivánsághoz a magunk részéről is csatlakozunk. *Referens.*

Bukaresti levél.

Bukurest, 1891. nov. 23.

Magyar dal- és mükedvelő egyesületünknek s azzal bukaresti egész magyarságunknak, tegnap emlékezetes napja volt. Meg fogja engedni t. szerkesztő ur, hogy mi, kik oly szivesen szeretjük a „Brassót“ a magunk közlönyének is tekinteni, közéletünk az emlékezetes eseménye számára becses lapjában kérünk egy kis helyet.*)

Hetek óta mindnyájunkat csak ez ünnepélyre való előkészületek foglalkoztattak: folyt a próba, majd a dalok begyakorlása, majd a szini előadás ének ügyében. Pedig nálunk, kik mindannyian iparosok vagyunk, ez sok nehézséggel, sok áldozattal van összekötve, s mindnyájan izgalommal vártuk az ünnepély napját s annál nagyobb izgalommal, miután bizonyossá lett, hogy ünnepélyünkön a szegedi dalversenyen résztvett diadalkoszoruzott brassói magyar dalárda küldöttsége is részt fog venni.

Midőn tegnap d. e. brassói vendégeinket az állomáson vártuk, mégis némi aggály szállott meg, jönnek e — nem jönnek e? A „Brassó“-ban az utóbbi időben közölt hirek töltötték el ez aggálylyal, de derék brassói testvéreink nem hagytak cserben, eljöttek hüségesen. Hogy fogadtuk, ki mondta közülünk az üdvözlő beszédet, azt ne kérdezze beszéltünk mindannyian, s mindnyájunk szivéből fakadott a legszivesebb Isten hozott, testvéreinkhez, kik nem rettentek vissza az ut fáradalmaitól, hogy ünnepünket velünk ünnepelhessék, hogy annak jelentőségét jelenlétük által emeljék.

Tekintélyes kocsisor kisérte vendégeinket Prokupek Ferencz, egyletünk derék müvezetőjének házához, hol a délutáni ünnepélyig való időt eltöltötték. Oda gyültek ebédre az egyletnek kiválóbbjai is, s a kedves háziasszonynak magyaros vendégszeretete, minden tőle telhetőt elkövetett, hogy vendégei magukat házában jól találják.

A 2 órára kitüzött ünnepély bukaresti szokás szerint 4 után vette kezdetét, a mikor egy küldöttség, a zászlóanyai szerepet elvállalt Suzzara Sándorné ő méltóságát, az osztrák-magyar konzul nejét, a nemzeti szinü lobógokkal izlésesen diszitett terembe vezette.

A konzulné ő méltóságát Szécsen Miklós gróf osztrák-magyar követségi attaché és Flesch M. alkonzul ur kisérték, s a bukaresti magyar egyesület szerény hajléka rég nem látott fényesebb gyülekezetet.

Miután a hivatalos vendégek a diszes mennyezettel ékesitett emelvényen helyett foglaltak, az ünnepély a Hymnusnak a dalárda által való eléneklésével vette kezdetét, miután egyletünk fáradhatlan karmestere, müvezetője és mindenese, Prukupek Ferencz ur felolvasta egyesületünk ez ideig való történetének vázlatát, mely után Bartalus János főesperes ur, magyar egyesületünk lelkes elnöke elmondá szivhez szóló lelkes felavató beszédét, melynek kivált azon része, melyben az egyesület tagjait összetartásra, s minden belviszály számüzetésére hivja fel az uj diszes lobogó alatt, mélyen meghatottak, annál is inkább, mert e szavak nagyon is találóak voltak, egy ünnepélyen, melytől a dal és müкedvelő egyesület elnöke Bogdán János, hasonló okokból távol maradt volt. Megható szép imával zárta be szeretett lelkészünk beszédét.

A dalárdának egy ujabb éneke után következett a tulajdonképi szögbeverési ünnepély, melyet a zászlóanya nyitott meg s a követség és konzulátus jelenvolt képviselői folytattak. A 4, 5. és 6. számu szegek beverésével a brassói magyar dalárda képviselői járultak hozzá lobogónk megerősitéséhez. Őket követték számosan az itteni magyarság köréből.

Este 9 órakor kezdődött meg a zászló felavatási ünnepély befejezését képező szini-előadás. Szigligetinek „II. Rákóczy Ferencz itjusága“ czimü, kitünő drámája került szinre. A 42-ik szinmü ez, melylyel derék társulatunk ez alkalommal fellépett. Hogy ily előzmények után müкedvelőink játéka fokozottabb igényeknek is képes megfelelni, talán szükségtelen kiemelni is, s valóban az est kiváló élvezetet nyujtott nekünk, s a nagy Szigligeti e klaszikus darabja, hazánk történelmének minden bánata mellett is szép multjába varázsrolt bennünket vissza rövid pár órára. A darab külső kiállitása is megfelelő volt, hisz a román nemzeti szinház ruhatára állott ez ünnepi estére dijtalanul rendelkezésünkre.

A szereplők közül, kik mind megannyian derekasan állották meg helyüket, első sorban a hölgyeket Ureczky Anna kisasszonyt, ki Zrinyi Ilona szerepét játszotta, és Németh Lajosné asszonyt, ki Hesseni Amália herczegnőt alakitotta, kell kiemelnünk.

Az érdem oroszlánrésze azonban ismét Prokupek Ferencz, II. Rákóczy Ferencz személyesitőjének jutott, ki a hős oly sok változaton átmenő szerepét valóban lélektani mélységgel alakitotta.

Páldiák Sámuel sikerült alak volt mint páter Knitelius, s Balázs József mint Lehmann Godofréd rokonszenves alakjának képviselője, Benke Sámuel mint Bresányi szintén kiemelendők.

De hogy minden dicsérendőt elmondjak, a szereplők teljes névsorát kellene elsorolnom s annyi helyet talán nem szabad igénybe vennem. Éjfél rég elmult, midőn a függöny utóljára legördült s az ifjuság tánczra kerekedett, mi öregek pedig magyar házunk földszinti étkező helyiségeibe vonulhattunk vissza.

*) Bármikor nagyon szivesen. Szerk.

— No jó, majd azt is behivatjuk, ha nem lesz ellenére.

— Már neki ugy is mindent megvallottam.

A pipát és dohányzacskót leküldtem Kondás Peti börtönébe, aki azonnal mindkettőt sajátjának vallotta, s igy kezdtem hinni, hogy az asszony mégis igazat beszél. Bántott azonban a nevezett vizsgálati rabhoz az asszony változatlan közönye s az, hogy szobámban létének egész ideje alatt folyvást csak nekem tetszeleg s meg akar hóditani, bájával megvesztegetni a Peti javára. Rögtön elhatározám, hogy teszek vele még egy kisérletet.

Sétára kértem föl a börtönudvar virágos kertjében.

Petit kinézettem az ablakon s mikor ott sétáltunk előtte, a mellette álló vizsgáló birónak nem tudta megnevezni, hogy ki a velem sétáló asszony? Mindjárt utána az asszony sem tudta megmondani nyolcz eléje állitott rab közül, hogy melyik a Kondás Peti?

Erre azután az asszony is le lett tartóztatva.

Csakhamar kisült, hogy a csinos menyecskét Kondás Peti büntársai fogadták föl alibijének bizonyitására, tudva előre, hogy az, ha bajba kerül, mivel fogja magát a gyanus körülmények és fölmerülő bizonyitékok ellenében védelmezni.

Kisült az is, hogy a csinos menyecske több bünöst mentett már ki ilyetén tanuskodásaival a bajból más-más biróságoknál, ugy hogy mint professzionátus tanuskodónak, köröztetnünk kellett az arczképét e név alatt: „Alibiné asszonyság.“

A szájüreg mint pénztartó.

E czimen irt Trausch József brassói földbirtokos a Herman Antal dr. tanár által alapitott, általa és Katona Lajos által kiadott „Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn“ folyóiratba egy előttünk teljesen ismeretlen brassói szokásról.

Trausch ugyanis azt mondja, hogy néhány év előtt a bolonyai Gácsmajorban lévő réten oláh gyermekeknek néhány krajczárt akart adni. Aprópénze nem lévén és illetőleg csupán piczulái, ilyet adott a gyermekeknek, és ezek visszaadtak a piczulából rézpénzt. — E rézpénzt pedig a szájüregből vették ki a gyermekek. Ő fel nem foghatta, hogy honnan adhatnak a gyermekek neki apró pénzt vissza, midőn kezökben nem volt semmi, ruhájukon pedig zseb nincs. Ekkép tudta meg azután, hogy hol tartják a gyermekek a réz és ezüstpénzt.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hogy egy pohár jó bor, sör, no meg a kitünő borszéki honi ital mellett, elmulathassunk reggelig a szép nap élményein.

Azt ugyan nagyon sajnáltuk, hogy a brassói dalárda csalogányát, kinek hire e lap utján rég eljutott hozzánk is, s kit most szerencsénk volt körünkben tisztelhetni, nem hallhattuk is, de Binder tanár ur, tekintve, hogy a darab amugy is nagyon későre ért véget, nehogy az előadást még inkább megnyujtsa, nem tartotta ez iránti kérésünket teljesithetőnek; de sebaj, már most mi jövünk Brassóba, hogy őt hallhassuk, miután ő is lejött a mi szerény dalunkat meghallgatni.

És még egy szót a közönségről. Hogy a magyar társulat házának diszes terme az utolsó zugig megtellett, azt ugyan szükségtelen mondanom, de kiemelendő, hogy a bukaresti magyarság szine-java vett rész, ünnepélyünkön, hogy valóban válogatott közönsége volt ez estélyünknek, s örömmel fogadtuk ennek igazolását kedves brassói vendégeink részéről is. Rombauer Emil, a brassói dalárda elnöke, ki mindegyikünkkel a legszivélyesebben társalgott, s kit igazán megirigyeltünk a brassóiaktól, valamint Jaschik Gyula karnagy ur s Binder Jenő tanár ur a legszebb elismeréssel nyilatkoztak a tapasztaltak felől, s midőn ma este néhány meleg szóval a vasuton bucsuzhattunk tőlük, bizton igérték, hogy mihamarább ujból fölkeresnek.

S e szép meleg bucsuról való megemlékezéssel zárom soraimat, óhajtva, hogy mihamarább legyen alkalmam a bukaresti magyarságnak hasonló lélekemelő szép ünnepéről megemlékezhetnem.

n. n.

Román lapszemle.

Sokszor megirtuk mi is e lapokban, hogy Romániában a közvéleményt a tőlünk oda kibujdosott ifju román tollforgatók ingerlik, izgatják ellenünk. Hozzászólott ehhez most az „Ungaria“ 2-ik számában Moldován Gergely, e lap derék szerkesztője is, melyet kivonatban olvasóinkkal megismertetünk.

Előre bocsátja, hogy Európában Románia fiatal, de rokon szenves állam, hogy nincsenek az oroszon kivül ellenségei, hogy gróf Andrássy volt az, a ki legelőbb elismerte Románia függetlenségét és védelmezte a berlini kongresszuson a románok érdekeit, hogy ne cseréljék el Besszarábiát Dobrudsával.

Nincs — ugymond — egész Ungáriában olyan magyar, a ki ne óhajtaná Románia boldogulását. Minden magyar kar fegyvert ragadna, midőn arról lenne szó, hogy Románia megtartassék. „Jertek Magyarországba, és meg fogtok győződni, hogy a magyar örvend a román királyság előhaladásának. Ez onnan van, mert Európa meggyőződött a felől, hogy Románia modern állam s hogy katonai erélyéről Plevnánál bizonyságot tett.

Van azonban Romániának egy benső Plevnája is, melyért sok vér fog elfolyni. A torlaszok mögött ott mi állunk erdélyi románok, a kik itt hagyjuk hazánkat gyülölettel eltelve, és kibujdosunk Romániába, hogy onnan támadjuk meg hazánk intézményeit. Azoknak nagy része, a kik innen kibujdosnak, nálunk a rendetlenségnek elemei.

Ezeknél a románizmus csak köpenyeg, mely alatt a közszabadság megrontására müködnek.

Nincsenek szüleik, nincsenek birtokuk, nincs vallásuk, nincs lelkök, ugy szaporodnak, mint az élősdi állatok, idő előtt születnek.

A hová az „u n g u r á n“ beteszi lábait Romániában, ott többé nem terem zöld fü.

Unguránnak nevezik Romániában az oda kibujdosott erdélyi románokat, a kik ott koldulásból élnek; nálunk dolgozniok kellene Romániában azon sebek mutogatásából élnek, melyeket a magyarok ellen folytatott harczban (?) kaptak.

Hozzátok érkezve, azt mondják, hogy számüzve vannak s ti hivatalba teszitek, fehér kenyeret adtok nekik, hogy élhessenek. Hisztek nekik, mert bár szomszédaink vagytok, nem jöttök hozzánk, hogy láthassátok, hogy Ungáriában jobban van dolga a románoknak, mint Romániában a parasztoknak. Elhiszitek a rágalmakat, ez a ti dolgotok.

Eddig művelt férfiakat adtunk nektek, most olyanokat adunk, kik veszélybe döntenek titeket, kik veszélyeztetik Románia „függetlenségét, reményteljes jövőjét; rossz lelkü egyéneket adunk, telve gyülölettel, kik elődeik érdemeire hivatkozva, javadalmakat követelnek tőletek és ti az elődök érdemeiért meg is adjátok a méltatlan örökösöknek a javadalmakat, rokonszenvetek melegével tápláljátok őket.

Maholnap már nem élhetnek a ti földmivelőitek gyermekei a ti hazátokban a telhetetlen ungurának miatt, a Romániába vetődöttek miatt; mert az ungurán szivtelen s nem nő ott fü, a hová lábát leteszi.

Hát nem látjátok, hogy iskoláitokban, a hivatalokban az ungurának közül személyes visszavonás, zavar és rendetlenség támad, és ti mindezt elegyengetitek, mert mind ez a „l e i g á z o t t u n g u r á n o k t ó l“ s z á r m a z i k.

Nektek is van rendetlen elemetek, kik az unguránakkal kezet fogva, veszélyeztetik a közrendet.

Ezek csinálták 1885-ben a kiáltványokat, 1888-ban pedig ezek vezették a parasztokat, Ez Romániának az ő belső Plevnája, ezt kellene megsemmisiteni. Ezek rontják meg közöttünk a jó viszonyt. El fog-e jönni az idő, midőn ti el fogjátok ezt hinni nekünk?

Romániával nekünk nincs semmi bajunk. Fáj azonban, hogy ti vakon hisztek a rosszlelkü embereknek, de ezért nem neheztelünk. Szó sincs itt a közöttünk és Románia közötti harczról, a románizmus elleni harczról, hanem szó van a közöttünk és a kibujdosottak közötti küzdelemről, a kik, a mig közöttünk élnek, erőnket megszakgatták, társadalmi kapcsainkat széttépték s azon férfiainkat támadták meg, a kikre kevélyek vagyunk.

Mi nem harczolunk a román állam polgáraival.

A román állam egészséges eleme nem rokonszenvezhet a csavargó jövevényekkel. Jól tudjuk, hogy Romániában a nép nem rokonszenvez a jövevényekkel. Vannak Romániában higgadt, szabadelvü és felvilágosodott férfiak, kik jól látják az elleplezett veszélyt a belső Plevna kebelében.

Valameddig Románia meg nem szabadul ettől a veszélytől, mindaddig nem biztosithatja a függetlenségét, sem Európa rokonszenvét.

Ezután figyelmezteti Romániát, hogy erőszakkal nem lehet boldogulni, hogy egy állam sem adhat helyet az idegen beavatkozásnak.

Valameddig Románia a magyar államra támad, szó sem lehet arról, hogy az erdélyi románok kéréseit meghallgassák. Hagyjon tehát Románia békét az erdélyi románoknak, hogy ezek intézzék el a magyarokkal belügyeiket.

A magyarok nem állhatnak szóba az erdélyi románokkal, a mig Románia a rendetlenség, gyülölség elemeivel csinálja a magyarok ellen a politikát.

Cz.

KÜLÖNFÉLÉK.

É r t e s i t é s a t. c z. k i á l l i t ó k n a k. A t. cz. gyáros és iparos urak, kik az áruházban (bolton) rendezendő kiállitáson való részvételüket kilátásba helyezték, ezennel tisztelettel felkéretnek, a kiállitási tárgyakat f. évi november 26. és 27 én (csütörtökön és pénteken) reggeli 8 órától kezdve az áruházba szállitani. Brassó, 1891. november 26-án. A kiállitási bizottság.

— H a n g v e r s e n y. A 82. számu helybeli cs. és kir. katonazenekar vasárnap este 8 órakor a Central Nr. 1 szálloda nagy termében alábbi müsorral hangversenyt ad, melyre a n. é. közönség b. figyelmét annál inkább felhivjuk, mert mint utólag a brassói protestáns magyar, valamint a rom. kath. jótékony egylet fillérestélyein és az eddigi hangversenyen meggyőződhettünk, hogy ilyen katonazenekar Brassóban még nem volt. Ezen zenekar nemcsak a fuvó, de a vonóhangszerekre is nagy sulyt fektet és főleg dicséretre méltó az, mily szakértelemmel vezeti a karmester mindig személyesen a zenekart. A müsor ez: 1. Nyitány „Don Juan“ operához, W. A. Mozarttól, tekintettel az 1891. deczember 5-én leendő 100 éves emlékünnepélyre. 2. (először). Gordonkasoló: „Ständchen“, „Ich grüsse dich“. 3. (uj) Czibulka Walzer: „In Lieb und Eintracht“. 4. a) (uj) Massenett: „Menuette de Manon“ b) Rubinstein: „Torcadore et Andelonse.“ Ball Costumeből. 5. Nagy fantasia „Lohengrin“-ből, Wagner Richardetól. 6. Preliek: „Souvenir de Bucarest“, romanz. Végül 7. Rosenkranz: egy fiatal idegennek 12 vig órája Bécsben. Nagy egyveleg. A commentár a belépti jegygyel adatik a n. érdemü közönségnek. 8. (Közkivánatra). Sulivan: Reminiscenzen „Mikadó“-ból. 9. L. Szabadi: magyar dal-négyes. 10. (először) Marek: „Verschiedenes Wiedersehen“ (Wiener G'stanzeln) Tartalma: introductió Seidel és Wiesberg. 1. Ronacher. 2. Waldschnepfe. 3. Orfeum. 4. Wurstelprater, Finale: die tauschenden Träume.

— T o r d a i G r a i l E r z s i, a hires szavaló müvésznő, — mint halljuk — decz. 3-án csakugyan tart előadást Brassóban. — Programmját még nem tudjuk, de mihelyt meg lesz állapitva, azonnal közölni fogjuk olvasóinkkal. Most csak annyit jegyzünk meg, hogy az előadó müvésznő szavalatán kivül néhány zenei piéce is lesz: Lurz k. a., Hintz és Matyéka urak igérték meg a közremüködésüket. — Tordai Grail k. a. nov. 19-én Budapesten a „Mária-Dorothea Egyesület“ javára igen előkelő közönség előtt tartott előadásáról a fővárosi sajtó a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott. „Rokonszenves, csinos alak, intelligens arcz, beszédes szem.“ „Szavalatából kitünt, mily kedves és nagy tehetség vonzza a kisasszonyt a müvészet szolgálatába. Helyes fölfogása a témának, diskréczió az előadásban, és az érzéseknek hiven való tolmácsolása: ezek kiváló tulajdonságai. Előadása számról-számra nagyobb hatást tett a közönségre. Legkedvesebbek voltak előadásában a tréfás, vidám versek. Igen kedvesen tud csevegni.“ Ezeket irja róla többek közt a „Budapesti Hirlap“. Hasonlókép nyilatkoznak róla a többi nagy napilapok is. — Részünkről örömünket fejezzük ki, hogy ez a ritka tehetségü fiatal müvésznő, a ki a magyar névnek külföldön is becsületet szerzett, városunkba is ellátogat.

— R e n d ő r i h i r. — (I v ó v i z m e g v i z s g á l á s a.) A hagymáz-betegségnek számos fellépése miatt, mely járványos jelleggel fenyeget, a városkapitányság a forrás szekrényeket szigoru vizsgálat alá vétette, mely alkalommal örvendetesen konstatáltatott, hogy a forrásszekrények legjobb karban vannak, azok körülete tiszta és egészségellenes anyagoktól mentes, a viz maga pedig kristálytiszta. Azonkivül a városkapitányság által szigoru intézkedések tétettek az utczák és udvarok tisztántartására nézve.

— W e n z e l G u s z t á v nyug. egyetemi tanár, főrendiházi tag, három napig tartott haláltusa után tegnap este 9 órakor kiszenvedett.

— S z á l l i t á s. A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének két hirdetménye, kő- és agyaganyagok, gyertyák, olajok, szappanok, vas- és faanyagok stb., továbbá szurkos fenyőfa 1892. évre való szállitását illetőleg, a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthető.

— P o k r ó c z - s z á l l i t á s a cs. és kir. hadsereg számára. Egy előbbi közlemény kapcsán, a cs. és kir. közös hadügyminisztériumnak a közös hadsereg számára való téli, nyári- és lópokróczok szükségletének biztositására vonatkozó hirdetményét illetőleg, az érdekeltek tudomására hozatik, miszerint a szállitási feltételek a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában is betekinthetők.

— S z á l l i t á s a m. kir. á l l a m v a s u t a k s z á m á r a. A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége különféle kő- és agyaganyagok, gyertyák, szappanok, fütőalkatrészek, fa- anyagok, szerszámok, továbbá különféle csemeték és vetőmagok, stb. stb. 1892. évi szükségletének biztositása czéljából hirdetményt bocsátott ki. Az ajánlatok f. é. deczember hó 15-ig nyujtandók be. A hirdetmény, valamint az ajánlati minták a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthetők.

— S z á l l i t á s. A kir. szab. pécs-barcsi vasut üzletigazgatóságának egy hirdetménye pályafentartási czélokra jövő 1892. évben szükséges fa-és vasanyagok szállitását illetőleg, a brassói kereskedelmi és iparkamara hivatali helyiségében betekinthető.

Közgazdaság.

Alapszabály

egy mezőgazdasági fogyasztási szövetkezet és egy központi bevásárlási állomással egybekötött fogyasztási szövetkezet részére.

(Folytatás.)

F e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g.

19. §.

A felügyelő-bizottság a közgyülés által első izben egy évre, azontul három évre választott . . . tagból áll. Saját kebeléből választja az elnököt és annak helyettesét.

A felügyelő-bizottság tagjainak egy harmada minden évben kilép és uj választás alá esik. A két első évben a sors dönt a kilépők folett, később a szolgálati idő. A tagok ujból választhatók.

A felügyelő-bizottság tagjai egy harmadának kilépése, vagy tartós akadályoztatása esetén időközben is 3 hó lefolyása alatt pótválasztása rendelendő el.

A felügyelő-bizottság tagjai a közgyülés által meghatározandó javadalmazást nyerhetnek.

A felügyelő-bizottság tagjaitól a közgyülés azon idő lefolyása előtt is visszavonhatja megbizatását, melyre az illető megválasztatott.

21. §.

A felügyelő-bizottság tagjai nem lehetnek egyszersmind az igazgatóság tagjai.

Ha az igazgatóság valamely tagja tisztjétől megválik, felmentése előtt nem választható meg a felügyelő-bizottság tagjává.

22. §.

A felügyelő-bizottság az elnök vezetése alatt a szolgálati utasitásban megjelölt időközben, de legalább négyszer évenként rendes ülést tart. Az elnök a tárgy megnevezésével rendkivüli üléseket is hivhat össze.

A felügyelő-bizottságot tartozik az elnök egybehivni, ha a felügyelő-bizottság tagjainak egy harmada a tárgy irásbeli megnevezése mellett ezt javaslatba hozza.

A határozatok a lapszámokkal ellátott felügyelő bizotsági jegyzőkönyvbe haladéktalanul bevezetendők és az elnök és egy tag által aláirandók.

23. §.

A felügyelő-bizottság az igazgatóságot az üzletvezetés minden ágában ellenőrzi s e czélból a szövetkezeti ügyek menetéről magának meggyőződést szerez. Az igazgatóságtól erre nézve bármikor jelentést kivánhat; maga vagy kiküldött tagjai a szövetkezet könyveibe és iromáuyaiban betekinthetnek s jogukban áll a szövetkezeti pénztárt, értékeket, kereskedelmi papirokat és czikkeket megvizsgálni. Az évi számadást, mérleget, a nyereség és veszteség felosztása iránti javaslatot a felügyelő-bizottság megvizsgálja és arról a mérleg elfogadása előtt jelentést tesz.

Ha a szövetkezet érdeke kivánja, a felügyelő-bizottság tartozik közgyülést hivni össze, melyet az ezen alkalomra választott elnök vezet.

A felügyelő-bizottság tagjai teendőiket más személyek utján nem teljesithetik.

24. §.

A felügyelő-bizottság tagjai kötelességeik megsértése esetén személyesen és egyetemlegesen szavatolnak a szövetkezetnek az ebből eredő károkért.

M e g h a t a l m a z o t t ü g y v i v ő k.

26. §.

A szövetkezet üzleti ügyeiben és üzleti képviseletére az igazgatóság külön szövetkezeti hivatalnokot vagy más meghatalmazottat küldhet ki.

Ez esetben az illető feladatát a neki adott meghatalmazás szabja meg.

Az igazgatóság ülésben határoz az ilyszerü képviselet s az illetőnek fizetése fölött. Gyülésből irják alá megbizó levelét vagy felhatalmazását s ezen ténykedésükért a közgyülés, illetve szövetkezeti tagokkal szemben felelősek.

(Folyt. köv)

„Hotel Central Nr. 1.“

vasárnap nov. 29-én este 8 órakor

nagy hangversenyt

ad a 82. számu cs. és kir. Schönfeld báró czimét viselő helybeli **gyalogezrad zenekara**, uj és változatos műsorral.

(216) 1—2

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

1091/891. számhoz.

Hirdetmény.

A tekintetes városi tanács 12901/891. sz. a. hozott határozatával kifogásolva, közgondomsra hozatik, hogy Brassó város közönsége Ó Sánczon felül saját telkén egy három lakással és megtelelő melléképületekkel bíró erdészlakot építetni szándékozik.

Az építkezési terv és költségvelés szerint, melyek a városi erdőhivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az építkezés o. é. 352 frttal van megállapítva. Ezen, építkezésre vállalkozni szándékozók felhivatnak, 50 kros bélyeggel, 5% banatpénzzel és szen nyilatkozattal ellátott ajánlattaikat, hogy a feltélek előttük ismeretesek, és hogy magukat azoknak alávetni készek, folyó évi *December hó 3-ig* délelőtt 11 óráig a városi erdőhivatalnál benyujtani.

Brassó, 1891. november hó 23-án

A városi erdőhivatal.

214) 1—1

A czég fennall 1876. óta.

Első osztrák-magyar:

Gummi-Watton-különlegességek

és vegtagok gyára.

KLINGER GYÖRGY

BÉCS, Ottakring, Hauptstrasse 66. sz. a.

Ajánlja magát gyengék és görbe nő vesiket testalakának kitöltésére szolgáló gummi wattonok szállitására. **Vegtagok**, mint mütörök, fülek stb. Különlegességek férfiak és hölgyek számára tuczatonként 1, 2, 3, 4 és 5 frt. Az egészségnek art talmatlan és tiszta érzet kezeskedem, egy nemüléllöben minden szakmaba vágó **bárfatási és betegápolási** czikkekert, a nélkül, hogy vevőimet tévutra vezetném vagy rászednem mint sok más czég, hogy **párisi gyár**. Titoktartasért **kezeség vállatatik.** (76) 9—8

sz. 6540/1891.

Hirdetmény

Brassó vármegye alvidéki járás főszolgabiraja részéről ezennel köztörvé tétetik, miszerint ezen járásba kebelezett Prázsmár község tulajdonát képező, rendszerint 6. évről 6 évre haszonbérbe kiadatni szokott 676 kat. hold és 1450 □ ölnyi szántóföldekből álló terület, tekintettel hogy utójára 1885-ik év October 20-án kötött szerződésben megállapitott haszonbérleti időszak 1891 december 31-ikén lejár, *folyó év december 16-án d. e. 11 órakor Prázsmár község irodájában* alólirt vezetése alatt tartandó nyilvános versenytárgyalás alkalmával újabbi hat évre, azaz 1892. évi januar 1-étől 1897. év december 31-ig terjedő időszakra legtöbbet igérőnek haszonbérbe ki fog adatni. A haszonbérbe adandó szántóföldek, melyeknek helyrajzi számai 7959, 7965 és 7962, három osztagban adatnak ki és pedig:

I-ső osztag	345 k. hold	300 □ öl
II-ik „	263 „ „	400 □ „
III-ik „	98 „ „	750 □ „
összesen	676 k. hold	1456 □ öl

Kikiáltási ár holdankénti nyolcz forint.

Árverezni óhajtók kötelesek az árverés kezdetéig a kikiáltási árnak 10%-ját, osztagonként számitva, az árverést vezető kezéhez letéteményezni. A szóbeli árverés kezdetéig a megfelelő bánatpénzzel ellátottak, kellően felszerelt és lepecsételt irásbeli ajánlatok, melyek a szóbeli versenytárgyalás befejezése után felbontandók, szintén elfogadtatnak. A bővebb feltételek az árverés napjáig Prázsmár község irodájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Földvár, 1891. november hó 21-én.

(213) 2—2

A járási főszolgabiró:
Pildner Ferencz.

Biró Gyula

czipő-üzlete

Brassó, Kapu-utcza 9. sz. a.

Elvállal mindennemü **női- férfi- és gyerek- fabbeli** készitését csinos és pontos kiállitásban, a lehető legolcsóbb árak mellett.

Bárminő alaku czipőnek párja meg rendelés után *6 óra alatt teljesen elkészitetik.*

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel.
Biró Gyula.

1—5

Dr. Flechtenmacher Károly

orvos és női specizialista, (180) 5—9

lakik 1891. deczembertől kezdve:

Belváros, piacz, gyümölcs-sor sarkán,

I. emeleten, EREMIAS üzletén felül.

Bejárat Hirscher-utcza 2. szám alatt.

Rendel vasár- és ünnepnap kivételével ½ 12 — ½ 1 óráig.

Nincs többé köhögés!

A Tietze Oszkár-féle

hagyma-bonbons

régi bevált háziszer, meglepő gyorsan hat köhegés, rekedtség, elnyálkásodásnál, Ezen bonbonok egyedül sa játszerü alkatrészei teszik bizonyossá a sikert, ezért ügyeljünk a **Tietze Oscar** nevére és a **„hagyma-védjegyre“**, mert értéktelen és ártalmas utánzatok is lévezek.

Zacskókban ára 20 és 40 krért. **Fő raktár: Krizsan F gyógyszerésznél Kremsier.**

Raktárak helyben a következő gyógyszertárakban: Kellemen F., Horauing Gyula, Roth V., Klein V., Jekelius N., Kugler Ede, Obert H., Schuster Károly, valamint Zinz Henrik kereskedő üzletében.

Továbbá Erdélyben a legtöbb gyógyszertárakban, drogusta üzletekben stb.

(169) 4—20

Nay képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zongorákról külön képes árjegyzék.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Mechanikai hangszerekről külön árjegyzék.

(191) 2—20

Üzlethelyiség térszüke miatt

az alább emlitett áruk tetemesen leszállitott áron kaphatók.

Női köpenyek és Jaquettek 8 frttól 20 frtig, gyermekköpenyek 4 frttól 10 frtig, muffok (bőrből és crimerből) 80 krtól fölfelé, valamint uri és női divatkelmék, rövidáru és kötött áruk, vásznak és barchendek.

Különösen figyelmébe ajánlom raktáramat a vidéki kereskedő uraknak, miután **partiekban gyári áron alól** árusitok.

Tisztelettel

BEER MIHÁLY,

Kolostor-utcza 23.

(194) 2—6

Uj nép-élvezet és tápeszköz.

Kathreiner

Kneipp maláta-kávéja

egy maláta kávézzel.

Ha felerészben szemes kávéval vegyitettik, a pótkávét absolute nem lehet felismerni és vegyiték nélkül véve. **felette jóizü, felülmulhatlan tap- és gyógyital** vérszegénynek, sápkórosok, gyomor és ideg-betegek, nők, gyermekek stb részére.

Soha sem kapható nyiltan, csakis fehér csomagokban kék nyomással és ellátva a fenti védjegygyel.

(186) 3—16

Kathreiner Ferencz utódai München—Bécs.

Egy ½ kl. csomag ára 25 kr.
„ 200 gr. „ „ 10 kr.
„ 100 „ „ „ 5 kr.

Nagyban árusittatik idősb. J. B. Miselbacherné Szeben, Kolozsvárt, Segesvárt és Gyulafehérvárott.

Kicsinyben kapható minden detailüzletben.

Feltünést keltő ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni mintázni és szabni a cs. és kir. kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer péld bizonyitja az

Excelsior szab. szabászati készülék

czélszerü voltát. Ennek egy házt rtásbál se szabadna hiányoznia. A kezelés igen egyszerü, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben, csak **3 frt.** Szétküldés naponta kétszer utánvéttel — 2 frt 20 kr előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg.

Kizárólagos forráskár alapitott szabadalomtulajdonosok nál:

KELETY és ROTHMANN, BÉCS

(207) 8—12 *II., Untere Donaustrasse 49.*

Forráskár Magyarhon részére Budapesten **Gottlieb Vilmosnál** Andrássy-ut 49. szám alatt.

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.